

KALATA'N MƏ BƏ HƏLƏLİ NWANLİN EBELE'N-MƏ'N

M'ə wə nun'n

Svanlan'n m'ə hələli kalata ehi'n, ə'a ngele man yí dunman ə'a ngua man nun. Nan kvsu, ə ti svanlan m'ə kan *Geleki anie'n kpa, ə sı Nyanmian Ehele Ejöle'n kpa, ese ə sı Zufu'n-mə amanmuo'n kvsu kpa. Ke be le kpin be kele'n, kalata sə'n wə Pəlv di'e'n-mə anun. E 'su yí akpələwa a, Apoləsu m'ə nən Pəlv be lili yé Mın junman'n y'ə hələli kalata sə nın ə (Junman 18.24-28, 1 Kolıntı 3.5-9, 4.1-2).

Ə hələli kalata sə'n ə bətəli Ebele menian-mə mə b'a fa bé nwon b'a man Zozi mə be le kele bé ahələwa'n ke be tıla bé dedi nın anun. Ə le kele bé ke nvasue nən man sv mman man bé ke be yáci bé dedi'n be tó be sá be lí Zufu'n-mə mala nın asu. Ə sanlın ke bé ti ele nın anwən ejöle mə Zozi Kilisi walı hanlın nın ala y'ə ti ananhəle ə.

B'a hye kalata nın anun nnyuan. Alimva di'e'n (yí ti 1.4-10.18) man ye nwun yí ke Zozi ti kpili kpa tala nyanmiansu mməfue'n-mə. Ə ti kpili kpa tala *Moyızı nən nyıhye daba'n tseyıfue mgbain'n-mə. Zozi ti yé tseyıfue kpain wə Nyanmian anyunnun. Ə ti ke Melekisedeki mə anın ə ti belemgbin ese ə ti tseyıfue Abalahamən mele sv'n. Zozi muonun falı yí nwən yılı tee ə falı yé ete'n-mə svalu. Yé ete sə'n-mə, nyıhye daba nın anun tee'n mə be yı'n nguala man bé cici.

M'ə tian yí nnyuan'n (10.19-13.17), ə le wowula Ebele'n-mə anwənsəle ke be bə məndınlın bé dedi

nun anun ke daba mma'n mo be lili kunnunmun'n yoli yin. Nyila non ahin ebisa yo fa gua yi kalata nun abo o.

Zozi Kilisi, mo ti Nyanman Awa'n,

e 'nwun ke o kpun ti yi'n

¹ Daba nun anun, Nyanman nanndi yi mgbomanfue'n-mo aso o hanlin ejole o heleli ye nan-mo. Ejole so'n, o yo dede a, anin Nyanman a sin atin ngacile don aso o'a han. ² Nan temon'n mo ye wo nun mo ti mele kasian'n, Nyanman nanndi yi Wa nun aso ye o'a han ejole o'a hele ye o. Baa so'n, Nyanman nanndi yi so yo sesielu man nun o. Yi dein ye o'a yi yi o'a fa ninngwe kwalaa o'a wula yi sa nun o. ³ Yi yo man ye nwun Nyanman Kpili anunminnyanmon nun eta mo ta nun o. Ke Nyanman Kpili'n kpun ti yi nun ala kpe yo le yi. Yi Nwan Ejole'n mo ti tunmin'n le ninngwe'n kwalaa anun. Mo yueli menian'n-mo ete ecicie nun anwon junman'n di'n, o foli holi nyanmansu. O holi tanlanlin anunminnyanmon belemgbin bia nun aso Tunminfue Nyanman Kpili asa fama so.

Zozi Kilisi ti kpili tala nyanmansu mmofue'n-mo

⁴ Nyanman Awa'n ti kpili tala nyanmansu mmofue'n-mo. O man dunman'n mo Nyanman tonlin yin ti kpili tala nyanmansu mmofue'n-mo die'n. ⁵ Nyanmansu bofue benin ye cian kon Nyanman a han a hele yi ke:

E ti min Wa,

ene mo ko'n, wo Si yo le min'n?

Cian bie le, o selu man yi mmofue'n-mo anun bie ke:

*Mín 'ba kaci wó Si,
nán wó kúsv ε 'kaci mín Wa.*

⁶ Nan cian mɔ Nyanmian 'man yí Bamuan Baa'n
ba mân nún anun'n, ɔ hanlín kɛ:

Nyanmiansv mmɔfvɛ'n-mɔ kwalaa, bɛ kótv yí.

⁷ E 'nwun nyanmiansv mmɔfvɛ'n-mɔ anwɔn
ɛjɔlɛ'n mɔ b'a hɛɛ wɔ Eɛɛɛ Eɛjɔlɛ nún anun'n:

Nyanmian man yí mmɔfvɛ'n-mɔ

kaci kɛ anwɔnman,

ɛsɛ ɔ man yí ngvɔ'a'n-mɔ kaci kɛ sɪn tofeleman.

⁸ Nan m'ɔ tv de Baa'n, b'a hɛɛ wɔ Eɛɛɛ Eɛjɔlɛ nún
anun kɛ:

Nyanmian Kpili, wó dɪɛ ε tɪ belemgbin cian daa.

ɛ bu mân'n sɛsɛ sv.

⁹ E kulo ananhɔlɛ'n,
nan ɛtɛ'n dɪɛ, ε kpɔ yí svnman.

Nyanmian, wó Nyanmian nún a yí wó,

ɔ'a man ε dɪ fɛ,

ɔ'a fa anatɪlɪ ɔ'a gua wó tɪ sv

m'ɔ kele kɛ ε tala wó manngvɔn'n-mɔ kwalaa ɔ.

¹⁰ B'a hɛɛ yí biekun kɛ:

Mín Mín, wó dein yê abvbɔ nún anun

ε bɔlɪ mân nún ɔ.

ɛsɛ anwunno'n tɪ wó sa atɪ like.

¹¹ Ninngɛ sɔ'n-mɔ tɛmɔn 'ba sɪn

nan wó dɪɛ, wó tɛmɔn'n nzɪn man lé.

Anwunno nɔn asɪ 'ba yɔ kɛ ɛtanlan daba.

¹² E 'bubu bé kɛ taladɪɛ.

ɛsɛ ε 'kaci bé kɛ bɛ kaci taladɪɛ'n.

Nan wó dɪɛ, kɛ ε tɪ yí'n yê ε tɪ ɔ.

Wó mɛɛ'n le man ayuelɛ.

¹³ Cian bie lé, Nyanmian hanlín helelɪ man yí
mmɔfvɛ'n-mɔ anun kɔn kɛ:

Tanlan mín sa fama sv

*nán mun 'ba fa wó mgbòfue'n-mò
mun gua wó ja abv
ke bia'n mò belemgbin sesie yí ja so'n.*

¹⁴ Nan nyanmiansv mmòfue'n-mò, be ti bé diε se? Bé kwalaa, be ti wawε. Be sv Nyanmian. O svan bé maan be buka bé mò b'a nyan bé ti mò Nyanmian 'fa yí ngvan'n man bé'n.

2

Be mán yé ti tánlan

nyanmiansv ngvan nin anwòn ejòle nin asv kpa

¹ Ehi ka ati, ananhòle ejòle'n mò y'a ti'n, be mán yé ti tánlan sv kpa ye nánndi sv nán y'a mminlin man. ² O sanlin ke Nyanmian nanndili nyanmiansv mmòfue'n-mò asv yê o falí mala'n manlin *Moyizi o. Bé mò be yòli anzusele ejòle so nin anwòn'n, be nyanlin yí nwòn ahatua m'ò se fata'n. ³ Ehi a, anin ye 'yò se nán y'a nyan yé ti, mò y'a mmu man nyanmiansv ngvan'n like'n? Afí yé Mìn Zozi muonun a li mva a han ejòle so'n yê bé mò be tili'n kusv a hele ke o ti ananhòle sakpa. ⁴ Kemò ejòle so'n ti ananhòle sakpa'n, bé mò be lili yé Mìn Zozi anwòn adanzie'n, Nyanmian nanndili bé sv o yòli nzòle nvn asinbenwòn ninnge ngacile dòn. Eε o nanndi yí Wawε Nwannzan-nwannzan nin asv, o manlin bé tunmin maan be lili junman ngacile ngacile m'ò kulo'n.

Zozi a kaci kulo svanlan

maan menian'n-mò nyan nyanmiansv ngvan'n

⁵ Ehi, mân fofòle'n mò ye le kan yí nwòn ejòle'n, nán nyanmiansv mmòfue'n-mò yê Nyanmian a yí bé ke

be lí sù kpain o. ⁶ Kòsù Èhèlè Èjòlè nín anun líka kùn, b'a hèle yí kè:

*Nyanmian Kpili, kulo sùanlan tí yí díe sè
mò wó tí 'kaci yí o?*

*Kulo sùanlan dasannin tí nzu
mò è 'nían yí o?*

⁷ *A han yí así mèlè kaan sùà
a man nyanmiansù mmòfòè'n-mò a tala yí.
A man o'a nyan anunminnyanmò
o nùn asasùè kè belemgbìn.*

⁸ *A man yí tunmin like biala asù.*

Sè be kan kè Nyanmian a man yí tunmin like biala asù a, anun o keke kè like fíí nùn èbèlè mò sùanlan le man sù tunmin o. Nan kòsù kíkàalà díe, yè nñwun man kè sùanlan le tunmin like biala asù.

⁹ Nan yè nñwun yí kè Zozi mò Nyanmian a han yí así mèlè kaan sùà a man nyanmiansù mmòfòè'n-mò a tala yí'n, Nyanmian adawùlùman, o'a wu o'a man menian'n-mò kùalàatin. Èwue'n m'ò wuli nín ati, yè nñwun yí sian díe kè o'a nyan anunminnyanmò o nùn asasùè kè belemgbìn.

¹⁰ Afí Nyanmian y'ò bọlì like biala o. Èsè yí y'ò man like biala jin yí ja nùn o. O hulolì kè Zozi fè dede o gúà yí bù bókòò maan menian dòn nyán bé tí be wólù yí anunminnyanmò nín anun. O sanlù kè Zozi y'ò man menian'n-mò nyan ngòan o. ¹¹ Zozi m'ò tí menian'n-mò anwòn fí bé ètè nín anun'n, o nùn bé mò o'a man bé nwòn a tí'n, bé kùalaa bé Sì'n tí kùn. Èhíkà ati, sè Zozi fèlè bé yí nianman-mò a, nyian ngun man yí. ¹² Afí o'a han yí kè:

*Nyanmian, mìn 'kan wó nwòn èjòlè'n
mìn keke mìn nianman'n-mò.*

Mìn 'tv èjue mìn yí wó ayè bagua nín anun.

¹³ Eɛɛ ɔ'a han yí biekun kɛ:
Min 'fa mín ba'n min wula Nyanmian Kpili anun.

Eɛɛ yí nwan:

*Mma'n-mo mo Nyanmian falɔ bé manlɔn mín'n,
 ɛ 'nwun bé non mín.*

¹⁴ Kemɔ mma sɔ'n-mo ti kulo menian mo moja wo bé nwɔnnaan nin anun'n, Zozi kɔsɔ kacili yí nwɔn kulo sɔanlan kɛ bé. Ɔ yɔli yí sɔ nán ɔ'a nyan atɔn, ɔ fi ewue'n m'ɔ wuli'n, ɔ'a sɛci Abɔnsanmɔn tunmin'n m'ɔ le yí ewue nin asɔ'n. ¹⁵ Abɔnsanmɔn tunmin sɔ'n, Zozi a sɛci yí maan bé mo bé asitanlan nin anun bɛ sulo ewue'n, mo b'a kaci kɛ nganga'n, bɛ nyan bé ti.

¹⁶ Afɔ ɔ ti ananhɔle, nán nyanmiansɔ mmɔfɔɛ'n-mo y'ɔ buka bé ɔ. Nan Abalahamɔn asasɔ'n-mo y'ɔ buka bé ɔ. ¹⁷ Ehika ati, like kwalaa anun, ɔ'a kaci yí nwɔn kɛ yí nianman'n-mo. Ɔ'a yɔ yí sɔ ɔ'a kaci bé tɛɛyɔfɔɛ kpain. Ɔ kan ananhɔle eɛɛ ɔ fa ati anun kpa ɔ di yí junman'n Nyanmian anyunnun maan menian'n-mo kwalaa nyan eɛɛ face. ¹⁸ Kemɔ Zozi muonun nwunlin yale meɛ mo Abɔnsanmɔn sɔli yí nianlɔn'n, sian die, bé kwalaa mo bɛ wo asitanlan sɔ nin anun'n, ɔ kwalaa ti bé nyanman nun.

3

Zozi ti kpili tala Moyizɔ

¹ Ehika ati, anianman anwɔntɛ mma, emɔ mo Nyanmian a fɛle emɔ ɔ'a man emɔ a kaci yí menian'n, emɔ fá bé nyɔn bɛ tú Zozi. Ɔ sanlɔn kɛ dedi'n mo yɛ lɛ kan yí ɛjɔle yɛ kele eyuadi'n, Zozi yê Nyanmian a yɔ yí kɛ ɔ káci sɔ tɛɛyɔfɔɛ kpain ɔ.
² Tɛɛyɔfɔɛ junman sɔ'n mo Nyanmian heleli Zozi kɛ ɔ lí'n, Zozi lili yí ananhɔle nun kɛ *Moyizɔ kɔsɔ

lili yí wɔ Nyanmian menian'n-mɔ kwalaa afian'n.
³ Kε sɔanlan m'ɔ kɔ si sua nyan anunminnyanmɔn
 tala sua'n muonun'n, Zozi kɔsɔ a nyan anunmin-
 nyanmɔn a tala Moyizɪ. ⁴ Sua biala, sɔanlan y'ɔ
 si ɔ. Nan kɔsɔ sɔanlan'n m'ɔ bɔli like biala'n y'ɔ le
 Nyanmian.

⁵ Moyizɪ a, junman'n mɔ Nyanmian heleli yí kε ɔ
 lí'n, ɔ lili yí ananhɔle nun wɔ Nyanmian menian'n-
 mɔ kwalaa afian. Eɟɔle mɔ Nyanmian kulo kε ɔ
 kan'n, ɔ fa wula Moyizɪ anɔan maan ɔ kan. ⁶ Nan
 Kilisi a, anin ɔ tɪ kε baa mɔ b'a sie yí awulo kpain
 ɔ. Nan sε ye tila yé dedi nun anun kpa ɔ nɔn
 anyɪndasɔe'n m'ɔ man ye di ndutue'n dede ɔ kɔ ju
 yí ayuelɪe a, anin yí awulo y'ɔ le yé.

⁷ Afi Nyanmian Wawε Nwannzan-nwannzan
 nun a han kε:

Sε ene emɔ tɪ Nyanmian anin nun an,

⁸ *nán be totua bé nzɔ'n kε daba emɔ anan-mɔ yɔli
 mɛle mɔ be jasɔli yí kɔmɪn anun'n.*

*Nán be yɔ kε cɪan mɔ emɔ anan-mɔ sɔli yí
 be nianlin wɔ ewâ nun anun elɔ'n.*

⁹ *Nyanmian nwan: Elɔ, emɔ anan-mɔ jɟɪli mín
 be sɔli mín be nianlin*

*sunnzun mɔ be nwunlin yí kwalaa
 mɔ n yɔli manlin bé afɔe abulanan nun anun'n.*

¹⁰ *ɔ man m'an fa bé nwɔn sikpε*

m'an wula mín kunnun

nán m'an han kε:

*Be tɪ menian mɔ bé ahɔnlin bɔ nvo,
 be nnanndi man mín atin nun asɔ.*

¹¹ *Bé nwɔn eya'n m'ɔ kun mín nun ati,
 m'an han ndâ kε:*

Enwɔnmian ele mân'n

mɔ m'an sesie m'an man bé'n,

cian bie lé, be ngò hò man nun élo.

¹² Ehika ati, anianman-mò, emò síe bé nwòn ye. Se emò sie bé nwòn ye a, emò anun bie fíí ngò nyan man ahònlìn ete. Bie fíí ngò yaci man yí dedi'n ngò tó man nán ò'a kaci yí nzin ò'a si Tiasífue Nyanmian. ¹³ Nan m'ò wò nun'n, emò wówula bé nwòn anwònsèlè alhian biala. Afi, yé ti yê b'a hele wò Ehele Ejòle nín anun ké: *Ène nín ò*. B'a hele yí sò nán emò anun bie ati a ngaci man ò'a ndò man ete nín anun. ¹⁴ Afi ye nòn Kilisi a yò kòn. Nan kòsò ò di ké ye tila dedi'n mò ye nyanlìn yí ngelemò nun nín anun kpa kpolo dede ò kò ju yí ayueliè. ¹⁵ È 'nwun ejòle mò b'a hele wò Ehele Ejòle nín anun'n:

*Se ene emò ti Nyanmian anin nín an,
nán be totua bé nzò'n ké daba emò anan-mò yòli
mèlè mò be jasvli yí kòmìn anun'n.*

¹⁶ Nwan menian diè-mò yê be tili Nyanmian anin'n kòsò be jasvli yí kòmìn anun'n? Menian sò'n-mò y'ò le bé kwalaa mò Moyizi nòn bé fi Ezipiti mân nín anun fiteli'n. ¹⁷ Nwan-mò yê Nyanmian sikpe'n hylì bé afue abulanan'n mò be lili wò ewâ nín anun élo'n? Nyanmian sikpe'n hylì bé mò be hulolì ete nín eyòlè'n. Bé yê be wuli ewâ nín anun élo nín ò. ¹⁸ Yê nwan-mò anwòn yê Nyanmian hanlìn ndâ ké be ngò man yí enwònman ele mân nín anun élo bie'n? Nyanmian hanlìn ndâ'n gualì bé mò be jasvli yí kòmìn anun nín anwòn. ¹⁹ Ye nwun yí yuein ké b'a ngòala man enwònman ele mân nín anun kò. Ò sanlìn ké b'a nne man Nyanmian b'a nni man.

4

Nyanmian enwònman ele mân'n.

¹ Nan yé dié, Nyanmian a bə yé anəhuba ke ye kʷala ke ye kə yí enwɔnmian ele m̄n nɪn anun bie. Ehika ati, ye síe yé nwɔn ye nán sɔanlan fíí a nga man asɪ emə afian elə. ² Ɔ sanlɪn ke y'a tɪ Ejələkpa'n ke bé kʷsʷ be tɪlɪ yí daba ewâ nɪn anun elə'n. Nan kʷsʷ b'a mmu man Ejələkpa sɔ'n like. Afi, mɛɛ mə be tɪlɪ'n, b'a nne b'a nni man. ³ Nan yé mə ye de ye di'n, enwɔnmian ele m̄n sɔ'n mə Nyanmian lɛ kan yí ejələ'n, ye 'kə nun bie. Afi Nyanmian lɛ keke ke:

*Bé nwɔn eya'n m'ɔ kun m̄n nɪn ati,
m'an han ndâ ke:
Enwɔnmian ele m̄n'n
mə m'an sesie m'an man bé'n,
cian bie lé be ngɔ hɔ man nun elə.*

Mə Nyanmian 'kan ejələ sɔ'n, anɪn ɔ'a li mɔa ɔ'a bə m̄n'n dada ɔ'a yue yí junman'n di. ⁴ Ehele Ejələ nɪn anun lika kʷn, b'a hele elesʷ nɪn anwɔn ejələ ke: *Nyanmian falɪ cian nsian ɔ lili yí junman'n kʷalaatin nan yí elesʷ nɪn asʷ, ɔ leli yí enwɔnmian.*

⁵ Ejələ sɔ'n mə be hanlɪn yí daba'n, be lɛ kan yí ewa biekun ke: *Enwɔnmian ele m̄n'n mə m'an sesie m'an man bé'n, cian bie lé be ngɔ hɔ man nun elə.*

⁶ Alimɔa mma'n-mə mə be tɪlɪ Ejələkpa'n mə b'a nne b'a nni man'n, b'a ngɔ man Nyanmian enwɔnmian ele m̄n nɪn anun bie. Nan kʷsʷ atɪn wə nun man mmie-mə ke be wólʷ Nyanmian enwɔnmian ele m̄n nɪn anun. ⁷ Ehika ati, Nyanmian a sie cian fufələ kʷn biekun mə be fɛɛ yí “ene”. Ene sɔ'n mə b'a hele yí ebɛɛ'n, afʷe dʷɔn kpa sunlɪn, Nyanmian nanndɪlɪ belemgbin *Davidi asʷ ɔ hanlɪn ke:

*Sɛ ene emə tɪ Nyanmian anɪn nɪn an,
nán be totua bé nzʷ'n.*

⁸ Σε ρ τι κε Zozie m'ò lili Moyizı aja nun'n huahı bagua'n nuñ enwunmian ele mân nun anun kò a, ahan Nyanmian a ngan man cian fofòle kón anwun ejòle ehı anzin. ⁹ Ehı, ye nwun yí ke enwunmian ele cian kòn te wò ebele man Nyanmian menian'n-mò. ¹⁰ Afi swanlan m'ò wò Nyanmian enwunmian ele mân nun anun'n, anin ρ le de yí enwunmian yí junman elie nun anun ke Nyanmian lelı yí enwunmian'n.

¹¹ Ehıka ati, ye bó mändınlın ye wólò enwunmın ele mân sò nun anun. Nán be man yé nunhan bie yò anzòsele ρ ka yí ete nun anun ke yé nan-mò yòlı yí ewâ nun anun elò'n. ¹² ρ sanlın ke Nyanmian Anvan Ejòle'n wò ebele dahuu, ejòle m'ò kò han'n, ρ kpın sò. ρ yò nâ tala dadıe ngacile biala mò b'a si yí nyunnun nuñ yí nzin ρ. Ke dadıe'n wò swanlan an, ρ bò fite'n, Nyanmian Anvan Ejòle'n kusò nwun ejòle m'ò wò swanlan ati anun ρ nuñ m'ò kò jònlın'n ρ bua yí ndeε. ¹³ Ninng'e'n mò Nyanmian bəlı'n, fíı nuñ man ebele m'ò fòn yí nyın ρ. Yí nyunnun, yí kwalaa wò jawe nun. Yí ja asò yê ye 'bu yé junman'n mgbunndan ρ.

¹⁴ Ehıka ati, dedi'n mò ye le yí mò ye le bò ye kele mân'n, ye tíla nun kpolo. Afi ye le teeyıfue kpain kòn mò ρ'a hò dede ρ'a ju Nyanmian muonun anyunnun. Teeyıfue kpain sò'n y'ò le Zozi m'ò ti Nyanmian Awa'n. ¹⁵ Yé teeyıfue kpain'n kwalaa yé nyanman nun ti wò emian ngacile kwalaa anun. Nan kemò Abənsanmən səlı Zozi nianlın yí kwalaa anun mò yí sa a ngan man yí'n, ρ man sənıan nun anun, Zozi kwalaa ti yé nyanman nun.

¹⁶ Ehıka ati, nán man ye sulo, nan ye hyóın ye kpúnng'e Anwunnvoe Enwunfue Nyanmian'n m'ò ti

belemgbin bia nun asu'n. O nwun ye nwun anwun-nvoe o fa ye ete'n-mo ce ye. Ese mele mo emian'n ko to ye'n, o ti ye nyanman nun.

5

Zozi y'o ti teeyifve kpain nun o.

¹ Nyanmian teeyifve kpain biala mo be ko nian menian'n-mo anun be ko yi yi'n, o di asafian. Ete nun anwon tee eyie'n non achedie'n, yi ye o fa man Nyanmian o. ² Kemoo teeyifve so'n muonun ti kulo svanlan'n, o kuala ke o nwun be mo be nzi man Nyanmian mala'n non be mo b'a fon'n-mo anwon anwunnvoe. O sanlin ke, yi muonun o kuala ke o fon. ³ Ehika ati, o di ke o yi yi muonun yi ti tee ke o yi bagua nun ati tee'n.

⁴ Se Nyanmian muonun a nvele man svanlan kon ke o feleli Moyizi anianman Aalon o sieli yi teeyifve kpain nun an, svanlan fi ngvuala njasu man o nzie man yi nwun teeyifve kpain. ⁵ Kilisi muonun a njasu man o'a nzie man yi nwun teeyifve kpain. Nan Nyanmian muonun a han a hele yi ke:

*Ene m'o ko'n, e ti min Wa,
min kusv n di wo Si.*

⁶ Ese o'a han yi lika fofole biekun ke:

*E ti teeyifve titi
ke Melekisedeki ti yi'n.*

⁷ Mo anin Zozi wo asie nun asu ewa'n, o yoli asonun o tianlin sele kpa o sunlin feleli Nyanmian m'o kuala yi de fi ewue nun'n. Kemoo Zozi manlin Nyanmian anyinnzo nun ati, Nyanmian kusv tieli yi. ⁸ Zozi ti Nyanmian Awa, kusv yi amanninhunlun nun anun, o manlin Nyanmian anyinnzo. ⁹ Mo Nyanmian man Zozi foli holi nyanmiansu yueli'n, Zozi a kaci

bé kwalaa mɔ be man yí anyunnɔ'n, bé nyanmiansu nguan baka. ¹⁰ Ehika ati, Nyanmian a sie yí tɛɛyɪfue kpain ke ɔ sieli Melékisedeki'n.

Ekannzve

¹¹ Ye le ejɔle dɔvɔn ye kan ye kele emɔ ehi anwɔn, nan kusɔ, yí bu etue yɔ si. ɔ sanlɔn ke emɔ ndi man ejɔle bu nde. ¹² Emɔ mɔ ahan emɔ lili y'ɔ di ke emɔ kekele menian'n-mɔ Nyanmian anwɔn ejɔle'n, emɔ kulo ke be kekele emɔ Nyanmian anwɔn ejɔle fɔtɪlɪ'n-mɔ biekun. Alie mɔ emɔ 'kɔvɔnde be di'n, ehi nɔfanlan yê emɔ te nɔn ɔ. ¹³ Svanlan biala m'ɔ te nɔn nɔfanlan'n, anɔn ɔ ti batɔnman. ɔ nzi man amanmuo sese'n mɔ Nyanmian le kɔvɔnde'n. ¹⁴ Nan bé mɔ b'a tin'n, bé yê be di alie ketee nɔn ɔ, afi bé die bé ti a tin. Be si like m'ɔ ti kpa nɔn angɔnmɔn. Be si m'ɔ ti man kpa'n kusɔ angɔnmɔn.

6

¹ Ehika ati, ye yáci ejɔle asɪ asɪ'n m'ɔ tɔ de Kilisi'n nán ye wólɔ mgbili mgbili'n-mɔ anɔn. Ye yáci ejɔle'n m'ɔ tɔ de nyɔlie ete nɔn eyacie'n, Nyanmian anwɔn dedi'n, ² esɔnian ngacile nɔn anwɔn ejɔle'n, bé sa'n mɔ be fa be fua menian'n-mɔ asɔ m'ɔ kele ke Nyanmian a fa yí nyila nɔn a man'n, ewuetinng'e'n nɔn menian'n-mɔ fɔɔ ebue'n mɔ Nyanmian 'ba bu bé'n. Ninng'e sɔ'n-mɔ, ye ngan man bé nwɔn ejɔle kón. ³ Nan ye hó yé nyunnun. Se Nyanmian man atɔn an, mɔ ye 'ba yɔ nɔn anɔn.

⁴ Ehi, bé mɔ be nanndi Nyanmian jawe nɔn anɔn'n, Nyanmian a yeyila bé ɔ'a man b'a nyan yí Wawe Nwannzan-nwannzan'n. ⁵ B'a nwun yí ke yí Nɔvan Ejɔle'n ti like kpa. B'a nwun mân fɔfɔle'n m'ɔ le sesie nɔn anɔn tunmin'n. ⁶ Nan se be kaci bé nzin

be si Nyanman, nán yí Nwan Ejòlè'n nvali man bé nwòn fíí kón an, be ngbala man like fíí kón yò maan be sa bé nzin yí nwòn ebó. O sanlín ke menian sò'n-mò búbò Kilisi kòlòwa nín asù biekun eše be gua yí nyunnun asì menian nun.

⁷ Temùn mò esue tó asìe kùn asù titi mò alìe fite sù man bé mò b'a lua'n, asìe sò'n, anin Nyanman a yeyila yí. ⁸ Nan se eminlan mmowe nòn ndile ete fifi sù a, anin ó'a yò mgban ó'a ju yí sasan ebó. Yí agualìe nun, be tó nun sìn.

⁹ Anianman-mò, se búbò ye le kan sò a, ye de emò ye di kpa. Ye si ke emò nanndi atin kpa'n m'ò fite nyanmansù ngban nín asù. ¹⁰ Afí Nyanman diè, ó mmu man kpòfòndèè. Junman'n mò emò le di'n, ye'n mò emò a yò m'ò keke ke emò kulo Nyanman, mò eše emò te yò te man Zozi menian'n-mò mò be ti emò anianman'n, Nyanman alba nvi man. ¹¹ Nan ye kulo ke emò nunhan kùn biala bó m̀̀ndinlín, ó héle ke ó kulo Nyanman dede ó kò ju yí ayuelìe, nán emò asa a han mò emò le kpòndè yí Nyanman asa nun'n kpa bókò. ¹² Yí ti, nán man emò kaci efòanfòe. Nan emò sìn dedi mma'n-mò atin diè nín asù. O sanlín ke be si abutale dede bé sa kan like'n mò Nyanman kò fa kò bó bé anòhuba'n.

¹³ Mò Nyanman 'bò Abalahamùn anòhuba'n, ó hanlín ndâ tólí sù. Kemò sòanlan fíí nnùn man ebele m'ò ti kpili tala yí'n, yí muonun ó hanlín yí ti. ¹⁴ Yí nwan: *Mín kan mín ti ke mín 'yeyila wó sù maan e di ata kpili kpa.* ¹⁵ Mò Abalahamùn tólí ejòlè sò'n, ó sili abutale dede yí sa hanlín like'n mò Nyanman falí bọlì yí anòhuba'n.

¹⁶ Nan se menian'n-mò 'kan ndâ a, be kan sòanlan m'ò tala bé nun ati. Ndâ sò'n tí ajinlan-

mun. Yí y'ò man ejòle'n kpε ò. ¹⁷ Nan Nyanmian kòsò ajònlín nún an, anún ò kulo ké bé m'ò di ké bé nyan anòhòba nún anún ninngé'n, bé nwun yí yuein ké ejòle'n m'ò fi yí nwan fitelí'n, ò ngaci man yí lé. Èhika ati y'ò hanlín ndâ tóli anòhòba nún asò ò. ¹⁸ Anòhòba'n nún ndâ'n tí ninngé nnyuan mò bé ngòala man yí kaci, εse Nyanmian ngòala man nún ato di. Ninngé sò nnyuan'n wula yé mò y'a nyan εfiabéle Nyanmian anwòn nún anwònsele. Éfiabéle sò nún anún, ò di ké ye tila anyíndasúe like'n m'ò wò yé nyunnún nún anún kpolo. ¹⁹ Kε sehé'n mò bé yí bé tó asue nún anún man meli'n jinlan bí'n, anyíndasúe like'n kòsò man yé ekala'n jin bí. Anyíndasúe like sò'n man ye bó tala nyanmiansò asò'nún sua nún anún mgbenún etanlan'n. Ye kò dede ye ju líka nwannzan-nwannzan'n ké tseyífúε kpain'n. ²⁰ Ébele yê yé dunman nún, Zozi lili mva yé nyunnún ò wòbùli ò. Yí yê ò'a kaci tseyífúε kpain'n cian daa ké anún Mélékisedéki tí yí nún ò.

7

Mélékisedéki tí belemgbín, εse ò tí tseyífúε

¹ Mélékisedéki sò'n, anún ò tí kulo'n mò bé féle yí Salémòn nún asò belemgbín. Ése anún ò tí Nyanmian Kpili m'ò wò anwunno anwunno ébò'n kòsò tseyífúε Abalahamòn méle sò. Méle mò Abalahamòn fi ébε ò 'sa ba'n, Mélékisedéki kò hò kò kpa yí atín ò kò yeyila yí sò. ² Yí kòalaa mò Abalahamòn nyanlín yí ébε nún anún'n, ò kò bu nún bulu. Ò kò tu kòn kò man Mélékisedéki.

Alimva nún anún, dunman Mélékisedéki'n kele ké: “belemgbín m'ò kulo sésε.” M'ò la sò'n, y'ò le ké ò tí Salémòn belemgbín. Yí bu kele ké: “belemgbín

m'ɔ kulo anzɔnunjɔ.” ³ B'a ngan man yí sɪ nɔn yí nin nɔn yí nan-mɔ anwɔn ejɔle fíí. B'a ngan man yí awɔle cian nɔn yí ewue cian nin anwɔn ejɔle kalata nin anun lika fíí. Nan ɔ ti ke Nyanmian Awa'n. Melekisedeki sɔ'n ti tɛyɪfɔe cian daa.

⁴ Emɔ nwún yí ke Melekisedeki ti kpili. Yé nan Abalahamɔn ninng'e'n kɔalaa m'ɔ nyanlɪn yí elɔe nin anun'n, ɔ buli nun bulu ɔ tuli kɔn manlɪn Melekisedeki. ⁵ Levi اساس'n-mɔ ti Nyanmian tɛyɪfɔe. Moyizi mala'n man bé atɪn ke Izalayɛ amma'n-mɔ bu bé ninng'e'n-mɔ anun bulu a, be tú kɔn. Kɔsɔ bé ti anianman, bé nan y'ɔ le Abalahamɔn. ⁶ Melekisedeki ti man Levi afilie nin anun sɔanlan. Kɔsɔ Abalahamɔn buli ninng'e'n m'ɔ nyanlɪn yí elɔe nin anun'n bulu ɔ tuli kɔn manlɪn yí. ɔ kɔ yeyila Abalahamɔn mɔ Nyanmian bɔli yí anɔhɔba nin asɔ. ⁷ ɔ ti ananhɔle ke kpain yê ɔ yeyila batɔnman sɔ ɔ. ⁸ Levi اساس'n-mɔ mɔ be bubu ninng'e'n-mɔ anun bulu, be tu kɔn be man bé'n, kulo menian y'ɔ le bé. Be wu. Nan Melekisedeki diɛ, ɔ ti sɔanlan m'ɔ ti asɪ ke Nyanmian Anɔan Ejɔle'n kele'n. ⁹ Kemɔ Abalahamɔn buli yí ninng'e'n-mɔ anun bulu ɔ tuli kɔn manlɪn Melekisedeki'n, Levi muonun mɔ ene be bu ninng'e'n-mɔ anun bulu be tu kɔn be man yí bɔsɔ menian'n-mɔ'n, yí kɔsɔ ɔ yɔli sɔ bie. ¹⁰ ɔ sanlɪn ke mɛle mɔ Melekisedeki 'kɔ a kpa Abalahamɔn atɪn'n, anɪn Levi tɛ wɔ Abalahamɔn akunnun.

Zozi ti ke Melekisedeki

¹¹ Tɛɛ'n mɔ Levi اساس'n-mɔ yɪ'n, mala'n mɔ Nyanmian falɪ manlɪn Izalayɛ amma'n-mɔ'n, sɔ yê anɪn ɔ jin ɔ. Nan sɛ ɔ ti ke Levi اساس'n-mɔ mɔ be ti tɛyɪfɔe ke Aalɔn'n, efian fíí nɔn man bé

junman nın anwɔn an, ahan tɛɛyɪfɔɛ ngacile kɔn ke Mɛlɛkɪsɛdɛkɪ a nvite man. ¹² Ɔ sanlɪn ke sɛ Nyanmɪan tɛɛyɪfɔɛ'n-mɔ a kaci a, ɔ sɛ ke mala'n kɔsɔ káci. ¹³ Yé Mɪn'n mɔ yɛ lɛ kan yí nwɔn ɛjɔlɛ ɛwa'n, ɔ fi afile fɔfɔlɛ anun. Afile sɔ nın anun sɔanlan kacili man Nyanmɪan tɛɛyɪfɔɛ lé. ¹⁴ B'é kwalaa bɛ sɪ ke yé Mɪn fi Zuda afile nın anun. Mɔ Moyizɪ 'kan Nyanmɪan tɛɛyɪfɔɛ'n-mɔ anwɔn ɛjɔlɛ'n, ɔ'a ngan ke Zuda afile nın anun sɔanlan kɔn tɪ tɛɛyɪfɔɛ.

¹⁵ Like kɔn man yɛ nwun yí yuein biekun. Like sɔ'n y'ɔ le ke tɛɛyɪfɔɛ kɔn biekun ke Mɛlɛkɪsɛdɛkɪ a fite. ¹⁶ Nán menian'n-mɔ mala nın asɔ yê bɛ nıanlɪn bɛ sielɪ yí tɛɛyɪfɔɛ ɔ. Nan tunmin'n m'ɔ man nyanmiansɔ ngɔan m'ɔ le man ayuelɛ'n, y'ɔ man ɔ'a kaci Nyanmɪan tɛɛyɪfɔɛ ɔ. ¹⁷ Afɪ ɔ wɔ ɛhele ɛjɔlɛ nın anun ke:

Ɛ 'kaci tɛɛyɪfɔɛ cɪan daa ke Mɛlɛkɪsɛdɛkɪ.

¹⁸ Ɛhɪ Nyanmɪan a yaci daba mala nın a tɔ. Ɔ sanlɪn ke tunmin nɔn man nun, ɛsɛ ɔ'a yɔ mgban. ¹⁹ Afɪ Moyizɪ mala nın a man sɔanlan fú anwɔn a ndɪ man. Nan Nyanmɪan a sie anyɪndasɔɛ like kɔn ɛbɛlɛ. Anyɪndasɔɛ like sɔ'n man yɛ cɔn yɛ kpunngɛ Nyanmɪan.

²⁰ Afɪ m'ɔ la sɔ biekun'n y'ɔ le ndâ'n mɔ Nyanmɪan hanlɪn'n. Mɔ ɛhɪnɪn-mɔ 'kaci tɛɛyɪfɔɛ'n, Nyanmɪan a ngan man yí nwɔn ndâ. ²¹ Nan Zozi dɪɛ, Nyanmɪan hanlɪn yí nwɔn ndâ. Ɛ 'nwun ɛjɔlɛ m'ɔ hanlɪn helelɪ yí'n:

Yé Mɪn a han ndâ,

Yí Nwan Ɛjɔlɛ'n, ɔ ngaci man yí.

Yí nwan: Ɛ tɪ tɛɛyɪfɔɛ cɪan daa.

²² Ehiika ati, Zozi di ajinlanmun maan ye nwun yi ke nyihye'n mo Nyanmian non ye a hyihye'n ti ananhole sakpa.

²³ Esee like biekun wo ebele m'ò ti bé afian o. Y'ò le ke anin teeyifue'n-mo sonlin. Afi ewue'n man kon nni man junman'n dede o nga man ebele. ²⁴ Kusu Zozi die, o ti asi dahuu. Teeyifue junman'n m'ò di'n, junman so'n nzin man soanlan fufole asa nun. ²⁵ Ehiika ati, bé kwalaa mo be nanndi yi so be kpunge Nyanmian anwon'n, o kwalaa de bé kpa bokoo. O sanlin ke o ti asi dahuu o sele Nyanmian man bé. ²⁶ Teeyifue kpain'n mo y'a mian yi nwon'n y'ò le Zozi. O ti nwannzan-nwannzan, efian fi nnon man yi nwon. Ete fi nnon man yi nun. O non etefue'n-mo afian ti. O ti like biala aso kpain. ²⁷ Zozi ti man ke teeyifue mgbain ehinlin-mo. Teeyifue so'n-mo, o di ke be yi bé muonun bé ti tee nan b'a yi bagua'n kusu die. Nan yi die, o fal yi nwon yili ye kwalaa ye ti tee baa konmgbaa cein. ²⁸ Menian mo bé nwon ndi man, o fi ete'n dunman nun'n ye *Moyizi mala'n fa bé sie teeyifue mgbain o. Mala nun anzin, Nyanmian hanlin nda tui yi ejole nin aso. Ejole so'n sie Baa'n mo yi nwon a ti kpa bokoo'n teeyifue kpain cian daa.

8

Zozi ti ye teeyifue kpain.

¹ Ejole ehi kwalaa mo ye le kan'n, yi ti'n y'ò le ke ye le teeyifue kpain kon. O'a fu anwunno elo o'a tanlan tunminfue Nyanmian kpili belemgbin bia'n fama so. ² Asonin sua nwannzan-nwannzan'n m'ò ti *tantu kpa'n, nan soanlan ye o'a bo o. Nan ye Min muonun ye o'a bo tantu so nin o. Ebele ye ye teeyifue

kpain'n di yí tɛɛ ɛyɛ junman nɪn ɔ. ³ Acɛdiɛ nɪn tɛɛ ɛyɛ mɔ bɛ fa bɛ man Nyanmɪan'n, yí ti y'ɔ man bɛ sie tɛɛyɪfɔɛ biala ɔ. Ɔ sɛ kɛ yé tɛɛyɪfɔɛ kpain sɔ'n kɔsɔ nyan like mɔ ɔ 'fa fite Nyanmɪan anyunnun ɔ. ⁴ Sɛ ɔ ti kɛ yé tɛɛyɪfɔɛ kpain'n wɔ asɛ nɪn asɔ ɛwa a, ahan ɔ ti man tɛɛyɪfɔɛ bɔbɔ. Ɔ sanlɪn kɛ tɛɛyɪfɔɛ'n-mɔ mɔ bɛ di junman sɔ'n wɔ ɛbɛɛ kɛ Zufɔ'n-mɔ mala kpɪn kele'n. ⁵ Junman'n mɔ tɛɛyɪfɔɛ sɔ'n-mɔ di'n, anwunno ɛɔ diɛ'n nvoninnin'n mɔ Nyanmɪan yɪli heleli Moyizi'n, sɔ yê bɛ nɪan ɔ. Afɪ mɛɛ mɔ Moyizi 'bɔ tantɪ'n man Nyanmɪan'n, Nyanmɪan hanlɪn heleli yí kɛ: *Tantɪ'n mɔ m'an yɪ m'an hele wɔ bɔka nɪn asɔ'n, nɪan yí nɔwɔn sɔ yɔ.*

⁶ Nan sian diɛ, tɛɛ ɛyɛ junman'n mɔ Zozi di'n, ɔ tala tɛɛyɪfɔɛ ɛhɪnlɪn-mɔ kwalaa diɛ'n. Ɔ sanlɪn kɛ ɔ di nyɪhyɛ kpa nɪn anun asafian. Nyɪhyɛ sɔ'n jin anɔhuba mgbakpa'n-mɔ asɔ. ⁷ Afɪ sɛ ɔ ti kɛ alimɔa nyɪhyɛ'n yɔli kpa a, ahan ɔ'a ngaci man yí. ⁸ Nan Nyanmɪan ɛ tu yí menian'n-mɔ anyunnun. Yí ti, y'ɔ man ɔ ɛ kan kele bé kɛ:

*Tɛmɔn'n ɛ ba ju,
mɪn nɔn Izalayɛ mâ'n'n nɔn Zuda mâ'n'n,
yɛ 'ba cɪcɪ nyɪhyɛ fɔfɔɛ.*

⁹ Nyɪhyɛ sɔ'n ti man kɛ daba diɛ'n
mɔ mɪn nɔn bé nan-mɔ hyɪhyɛli'n.
Daba diɛ'n, y'ɔ le cɪan mɔ n zɔli bé sa
n yɪli bé fi Ezipiti mâ'n nɪn anun n viteli'n.
B'a nanndɪ man nyɪhyɛ sɔ nɪn asɔ.
Ehika ati, bé kɔsɔ bé nɔwɔn ɛjɔɛ a njian man mɪn.

¹⁰ Yé Mɪn nwan:
Sɛ tɛmɔn sɔ'n ju a, ɛ 'nwun nyɪhyɛ'n
mɔ mɪn nɔn Izalayɛ mâ'n'n 'ba hyɪhyɛ'n.
Mɪn 'fa mɪn mala'n mɪn wula bé ajɔnlɪn nɪn anun.

Mín 'kéle yí bé ahvnlín nún anun.

Mín 'kaci bé Nyanmian,

bé kvsu bé 'kaci mín menian.

¹¹ *Svanlan fíí ngɔ hehele man yí manngvɔn like,*

anaan ɔ ngɔ han ɔ ngɔ hele yí nianman ké:

Kpɔvnde yé Mín.

Afi batvɔnman o, kpain o, bé kvalaa bé sí mín.

¹² *Mín 'fa bé ete'n-mɔ mún ce bé.*

Mín mmɔ man sv fíí kón.

¹³ *Sé Nyanmian lé kan nyihye fofɔle ejɔle a, anún ɔ lé kele ké alimva díe nún a yɔ daba. Yê like m'ɔ kɔ hye, ese ɔ kɔ yɔ daba'n, anún ɔ ka kaan yí busu nunnun.*

9

Asie nún asv ewa nvn anwunno elɔ Nyanmian tantí'n

¹ *Nyihye daba nún anun, anún asɔnún eyɔle'n lé yí sua asie nún asv ewa ɔ nvn yí nwvɔn mala. ² Asɔnún sua sɔ'n, ɔ tí tantí. Nyanmian tantí sɔ'n, mgbe nun etanlan kún ce nun nnyuan, Líka m'ɔ wɔ mgbe nun etanlan nún anyunnun'n, líka sɔ'n yê bé fele yí líka nwannzan-nwannzan nún ɔ. Ebele yê kanlanníe'n, ɔ nvn tɔbílí'n mɔ bé gua Nyanmian kpaɔn'n sv'n wɔ ɔ. ³ Nan mgbe nun etanlan nún anzin líka díe'n, bé fele yí líka nwannzan-nwannzan kpa. ⁴ Ebele yê tɔbílí'n mɔ bé yala *ansan sv'n nvn nyihye alaka'n wɔ ɔ. Tɔbílí'n nvn alaka sɔ'n, b'a holo esika emanlan b'a gua bé nwvɔn. Alaka nún akun-nún, ninnge nsan wa nun. Esika emanlan esê kún jin nun. Esê sɔ nún anun yê *mannan'n wɔ ɔ. Aalvɔn kpɔman'n m'ɔ bɔlí ndetele'n wɔ alaka nún anun. Yê ese nyɔbve nnyuan'n mɔ b'a se bé*

ndetele ke tabba b'a hele nyihye nun anwon ejole'n b'a gua so'n, be wo alaka nun anun bie. ⁵ Be ko se nyanmiansu mmofve nnyuan be ko sesie nyihye alaka nun asu. Nyanmiansu mmofve so'n-mo, be fele be selubin. Anunminnyanmoun menian so'n-mo kele ke Nyanmian wo ebele. Be ndeba'n-mo sinnze alaka nun ati su anwunno. Alaka nun ati so nun asu ye be gua tee eyie moja nun o. Nan min ngulo man ke min yiyi ejole nun anun don kikaala.

⁶ Ke be kpulin be sesielu lika so'n, alihan biala, teeyifve'n-mo wolo Nyanmian tantin lika mo wo mgbu nun etanlan nun anyunnun'n, be di be junman nun ebele. ⁷ Nan mgbu nun etanlan nun anzin elo lika die'n, teeyifve kpain nun ala yo wolo elo o. O wolo elo afve nuan. O 'wolo elo a, yi muonun o non bagua'n ete mo be nzi man mo b'a yo'n dunman nun, o fa naan moja o fite Nyanmian anyunnun. ⁸ Wawe Nwanzan-nwanzan'n kele nun ke mele mo Nyanmian tantu daba'n non nun junman elie'n te wo ebele'n, anin atin'n mo man menian'n-mo kpunngi Nyanmian'n la man nun. ⁹ Ehi ti nvanvoun ene mele'n mo ye wo nun nun anun. Yi bu kele ke nan acedie non tee eyie yo man svanlan anwon ti wo Nyanmian anyunnun o. ¹⁰ Afi, alie non nzan non be nwon efan etue ebiale ngacile mala yo le ehi-mo. O ti mala mo to de eyuadi nun anun ninngi'n-mo. Mala so'n-mo abusu 'ba nunnun wo mele Nyanmian 'kaci ninngi'n-mo kuvalaatin'n.

¹¹ Nan ninngi mgbakpa'n mo wo ye nyunnun nun ati ye Zozi a a ke teeyifve kpain o. Nyanmian tantin mo o'a tanlan yi bu o'a li yi junman nun anwon cian kpa, ese e ti kanlanman tala daba die'n.

Tanti sɔ'n, nán menian'n-mɔ asa ati like ɔ. Yí bu y'ɔ le ke nán mân ehi anun like ɔ. ¹² Zozi a wɔlɔ lɩka nwanzzan-nwanzzan kpa'n kpê kɔnmgba cein bɔkɔɔ. Ɔ'a nva man esile non nnale mma moja ɔ'a nvite man Nyanmian anyunnun. Nan ɔ le yí muonun yí moja'n m'ɔ man be nyan ngvan m'ɔ le man ayuelie'n. ¹³ Nyanmian anyunnun, bé mɔ efian kɔ gua bé nwɔn'n, se be fa esile non nnale nyin moja'n non enale bilie mɔ be kɔ yala yí'n nzvan'n be kpɔndɩn bé nwɔn an, anin bé nwɔn a ti. ¹⁴ Se naan ehi-mɔ moja'n kwalala ke ɔ man sɔanlan anwɔn ti a, Kilisi moja'n kwalala ke ɔ man sɔanlan ahɔnlɩn nin anun ti tala sɔ! Ɔ nanndi Edannganman Wawe nin asɔ, Kilisi muonun a fa yí nwɔn ɔ'a bɔ afɔlie mɔ efian fíi non man yí nwɔn ɔ'a man Nyanmian. Yí moja'n 'ti yé ahɔnlɩn nin anun fi nyɔlie nvuin nvuin'n-mɔ anwɔn maan ye sɔ Tiasifɔe Nyanmian'n.

¹⁵ Ehika ati yê Kilisi di nyihye fɔfɔle nin anun asafian ɔ. Ɔ di asafian maan bé mɔ Nyanmian a fele bé'n nyan nyanmiansɔ ajapadie'n mɔ ɔ'a fa ɔ'a bɔ bé anɔhɔba'n. Be kwalala ke bé sa kan yí. Ɔ sanlɩn ke Kilisi a wu. Yí ewue sɔ'n de menian'n-mɔ ati fi bé ete nin anun nyihye daba nin abɔ.

¹⁶ Afɩ sɔanlan keke yí kunnun ejɔle kalata sɔ sie a, ɔ di ke be nwun yí ke sɔanlan nin a wu sakpa nán kalata sɔ'n mɔ ɔ'a hele ɔ'a sie nin a nyan tunmin. ¹⁷ Ɔ sanlɩn ke mele mɔ sɔanlan'n mɔ ɔ'a hele yí kɔnnun ejɔle kalata sɔ ɔ'a sie'n te ti asi'n, kalata sɔ'n le man tunmin. ¹⁸ Ehika ati, dede mɔ be 'di daba nyihye nin asɔ'n, be le naan moja. ¹⁹ Alimɔa nin anun, Moyizi kɔ kɔnnga mala'n kwalaa m'ɔ wɔ kalata nin anun'n ɔ kɔ hele

bagua'n. M'ò kɔ̀ngalɩ yuelɩ'n, ɔ̀ kɔ̀ fa nnalɛ mma nɔ̀n esile moja'n nɔ̀n nzue ɔ̀ kɔ̀ kpɔ̀ndɩn kɔ̀ gua mala kalata'n nɔ̀n bagua'n kwalaa anwɔ̀n. Mɔ̀ ɔ̀ 'kpɔ̀ndɩn'n, ɔ̀ le *izɔ̀pɔ̀ asa baa nɔ̀n naan enyuan kɔ̀kɔ̀le y'ɔ̀ kpɔ̀ndɩnɩn ɔ̀. ²⁰ Moyizɩ nwan: *Nyihye'n mɔ̀ Nyanmian a fa a man yé ke ye lí sv'n, yí nwɔ̀n moja nɩn ahi.* ²¹ Moyizɩ kpɔ̀ndɩnɩn Nyanmian tanti'n nɔ̀n asɔ̀nɩn nɩn anwɔ̀n ninngɛ'n kwalaaatin anwɔ̀n moja. ²² Ke mala'n kpɩn kele'n, moja'n man ninngɛ dɔ̀vɔ̀n anwɔ̀n tɩ. Afɩ sɛ moja a ngua man an, ɛtɛ face nɩnɩn man ebele.

Zozi tɛɛ ɛyɛ'n tu ɛtɛ'n-mɔ̀

²³ Ehika ati, anwunno elɔ̀ ninngɛ'n-mɔ̀, bé nvoninnin y'ɔ̀ le asɩ ɛwa dɩɛ'n-mɔ̀. Bɛ 'tɩ bé nwɔ̀n an, bɛ le moja. Nan anwunno elɔ̀ dɩɛ'n-mɔ̀, sɛ bɛ 'tɩ bé nwɔ̀n an, ɔ̀ di ke bɛ nyan tɛɛ ɛyɛ ninngɛ m'ɔ̀ tɩ kpa tala asɩɛ nɩn asɩ ɛwa dɩɛ'n-mɔ̀. ²⁴ ɔ̀ sanɩn ke tanti'n mɔ̀ Moyizɩ nɩanɩn sv ɔ̀ bɔ̀lɩ asɩ ɛwa dɩɛ'n, nán ebele yê Kilisi wɔ̀lɔ̀lɩ ɔ̀. Nan ɔ̀'a fɔ̀ ɔ̀'a hɔ̀ anwunno. Yé dunman nɩn, ɔ̀ jin Nyanmian anyunnun ebele sian dɩɛ. ²⁵ Tɛɛyɩfɔ̀e kpain'n, afɔ̀e nɔ̀an y'ɔ̀ wɔ̀lɔ̀ lika nwannzan-nwannzan kpa nɩn ɔ̀. ɔ̀ 'wɔ̀lɔ̀ a, ɔ̀ le naan moja. Nan Kilisi dɩɛ, ɔ̀'a nwɔ̀lɔ̀ man elɔ̀ ɔ̀'a nva man yí nwɔ̀n ɔ̀'a nyɩ man tɛɛ afɔ̀e daa. Nan ɔ̀'a wɔ̀lɔ̀ elɔ̀ kpê kɔ̀nmgbɩ cein bɔ̀kɔ̀. ²⁶ Sɛ nán yí sɔ̀ a, ahan ke bɛ bɔ̀lɩ mân'n, ɔ̀ di ke Kilisi nwun yí nyunnun kpê nye nye. Nan sian dɩɛ m'ɔ̀ tɩ mele kasian'n, Kilisi a yɩ yí nwɔ̀n kpê kɔ̀nmgbɩ bɔ̀kɔ̀. ɔ̀'a fa yí nwɔ̀n ɔ̀'a yɩ tɛɛ ɔ̀'a tu ɛtɛ'n. ²⁷ ɔ̀ la ebele man sɔ̀anlan kɔ̀n biala ke ɔ̀ wú kpê baa kɔ̀nmgbɩ cein. ɔ̀ wu yue a, bele mɔ̀ anɩn Nyanmian le ba bua yí ndɛɛ ɔ̀. ²⁸ Yí sɔ̀ kɔ̀sɔ̀ ala, Kilisi a fa yí nwɔ̀n ɔ̀'a yí

tɛɛ kpê kɔnmgba cein bɔkɔɔ maan menian dɔvɔn fi bé ete nin anun b'a jasɔ. ɔ 'ba sa ba biekun, kusɔ nán ke ete nin ecicie ti ɔ. Nan ɔ 'ba ɔ de bé mɔ be le nwɔnnde yí'n ngvan.

10

Asiɛwa ninngɛ'n-mɔ ti anwunno diɛ'n-mɔ nvonin-nin

¹ Ehi, mala'n mɔ Nyanmian fali manlɔn Moyizɔ'n, ɔ ti ninngɛ mgbakpa'n m'ɔ le ba nin nvoninnin, nan nán yí kpa'n muonun ɔ. Bé mɔ afɔɛ daa be nanndɔ tɛɛ eyiɛ kɔnmgba nin asɔ be kpunngɛ Nyanmian'n, mala sɔ'n le man anwɔnsele fíí m'ɔ man bé nwɔn ti ɔ. ² Se ɔ ti ke bé mɔ be nanndɔ tɛɛ eyiɛ nin asɔ be kpunngɛ Nyanmian nin anwɔn tili kpê kɔnmgba bɔkɔɔ a, ahan bé ete nin anwɔn ejɔle a mma man bé ajɔnlɔn nun kón, ɛse ahan be yacili tɛɛ eyiɛ'n. ³ Tɛɛ'n mɔ be yi yí afɔɛ daa'n kacɔ menian'n-mɔ ete'n mɔ be yɔ'n. ⁴ ɔ sanlɔn ke nnale nɔn esile'n-mɔ moja'n ngɔala man ete'n cici bɔbɔ fíí.

⁵ Eɔhika ati, meɛ mɔ Kilisi 'ba mân nin anun'n, ɔ hanlɔn heleli Nyanmian ke:

Nán tɛɛ eyiɛ nɔn acɛdiɛ yê ɛ le kpɔnnde ɔ.

Nan a sesie anwɔnnaan a man mín.

⁶ Tɛɛ eyiɛ naan'n nɔn ete face diɛ'n,

be nyɔ man wɔ enyinmin.

⁷ Yí ti yê mín nwan: Nyanmian, ɛ 'nwun mín.

Mun ba mín yɔ wɔ kɔnnun like ke

b'a kpɔn b'a hele mín nwɔn ejɔle'n

mala kalata nin anun'n.

⁸ Alimɔa nin anun, yí nwan: *Nán tɛɛ eyiɛ nɔn acɛdiɛ yê ɛ le kpɔnnde ɔ. Tɛɛ eyiɛ naan'n nɔn ete face diɛ'n nyɔ man wɔ enyinmin.* Kusɔ afi tɛɛ eyiɛ sɔ'n-mɔ, ke

mala'n kele'n, yí nwòn yê be nian be yi o. ⁹ Ehi anzin, yí nwan: *Nyanmian, e 'nwun mín. Mun ba min yò wó kunnun like.* Ebele anun, Nyanmian a kpe daba like die nin anun o'a fa fofole o'a sie yí busu. ¹⁰ O sanlin ke Zozi Kilisi a yò Nyanmian akunnun like. O'a fa yí nwòn o'a bò afolie a man Nyanmian kpê kònmgba cein bókò. Afolie sò nin a man yé nwòn a ti fi yé ete'n-mò anun.

¹¹ Cian daa teeyifobe'n jin Nyanmian *tantı nin abu o di yí junman'n. Tee eyie kònmgba'n m'ò ngwala man ete'n tu fí'n y'ò yi o. ¹² Nan Kilisi die, o'a yi ete nin anwòn tee baa kònmgba cein. Ehi anzin, o'a fo anwunno o'a hò a tanlan Nyanmian asa fama su. O 'tanlan ebele mele daa. ¹³ Sian die, ebele y'ò le nwònde maan Nyanmian fa yí mgbòfobe'n-mò gua yí ja abu ke bia mò belemgbin sesie yí ja su o. ¹⁴ Afi Kilisi tee eyie kònmgba cein ehi ati, o'a man bé mò o'a ti bé nwòn nin anwòn a ti kpa bókò wò mele daa.

¹⁵ Ejòle sò'n kusu yê Wawe Nwanzan-nwanzan kan kele yé o. Afi alimva nin anun an, yí nwan:

¹⁶ *Yé Mìn nwan: E 'nwun ke cian bie dede nyihye'n mò min non bé ye 'ba hyihye'n 'yò yí'n.*

Mìn 'fa mín mala'n mín wula bé ahonlin nin anun, mín 'kele mín sie bé ajonlin nin anun.

¹⁷ Ese yí nwan:

Mìn ngò bò man bé ete'n non bé mala etvan nin asv fí kón.

¹⁸ Lika kusu mò ete face wò'n, anun ete nin anwòn tee eyie fí kón non man ebele.

Ye hyóin ye kpúnngé Nyanmian.

¹⁹ Ehika ati, anianman-mò, Zozi moja'n dunman nun, ye le atun ye wòlò lka nwanzan-nwanzan

kpa'n. ²⁰ Ɔ'a sɔn mgbɛ nun ɛtanlan nun anun. Mgbɛ nun ɛtanlan sɔ'n y'ɔ le yí muonun yí nwɔnnaan'n. Ɔ'a fa ɔ'a kpɛ atɔn fɔfɔlɛ m'ɔ tɪ ngwan atɔn ɔ'a man yé. ²¹ Yɛ le tɛɛyɪfɔvɛ kpain kɔn m'ɔ nɪan Nyanmɪan awulo nun anun menian'n-mɔ asu ɔ. ²² Ɛhɪka ati, yɛ fá ahɔnlɪn mɔ nun a tɪ, yɛ nyán dedi nun anun anyɪndasuvɛ kpa yɛ hyóun yɛ kpúnngɛ Nyanmɪan. Ɔ sanlɪn kɛ Zozi moja nun a nwunnzin yé ahɔnlɪn'n-mɔ anun. Ɛsɛ ɔ'a fa efian etue nzue ɔ'a bia yé. ²³ Anyɪndasuvɛ like'n mɔ yɛ lɛ bɔ yɛ kele mân'n, yɛ tíla nun sɛlɛ kpa. Ɔ sanlɪn kɛ sɔanlan'n mɔ ɔ'a bɔ yé anɔhuba'n kan ananhɔlɛ. ²⁴ Yɛ nɛnɪan yé nwɔn sɔ nán yɛ wówula yé nwɔn anwɔnsɛlɛ yɛ húlo yé nwɔn kpa, yɛ bɔ bala m'ɔ tɪ kpa. ²⁵ Lɪka mɔ yɛ yia daa yɛ tie Nyanmɪan Anɔvan Ɛjɔlɛ'n, nán man yɛ yaci ebele ɛhɔlɛ kɛ mmie-mɔ yɔ yí'n. Nan yɛ wówula yé nwɔn anwɔnsɛlɛ maan ɔ tála sɔ, ɔ sanlɪn kɛ ɛmɔ nwun yí kɛ yé Mɪn cian nun a kpunngɛ.

²⁶ Afɪ kɛmɔ y'a nwun ananhɔlɛ'n, sɛ yé nyunnun-fuu yɛ tanlan yɛ yɔ ɛtɛ'n biekun an, tɛɛ ɛyɪɛ fíí kɔn nnɔn ɛbele m'ɔ kɔala ɛtɛ sɔ'n cici ɔ. ²⁷ Nan like mɔ ɔ 'nwɔnnde yé'n y'ɔ le Nyanmɪan ndɛɛ ebua esulo'n nɔn sɪn kpili'n mɔ ɔ 'yala Nyanmɪan mgbɔfɔvɛ'n-mɔ'n. ²⁸ Sɛ sɔanlan kɔn tɔn Moyizɪ mala'n nán menian nyuan anan nsan di adanzɪɛ kɛ ɔ'a tɔn mala'n sakpa a, anwunnvoe esa nnɔn man nun, bɛ kun sɔanlan sɔ'n. ²⁹ Sɛ ɛjɔlɛ'n tɪ sɔva a, bɛ mɔ bɛ nyɪn ci Nyanmɪan Awa'n, mɔ bɛ mmu man nyihyɛ'n moja'n mɔ ɔ'a tɪ bɛ nwɔn'n like fíí'n, mɔ bɛ kpɛ anwunnvoe ɛsɪɛ Wawɛ'n nzɔba'n, asu bɛ 'yaci bɛ nwɔn sa bɛ ce bɛ ɔ? Ɛmɔ anyɪn ta nun kɛ ahatua mɔ bɛ 'tua bɛ'n, ɔ tɪ man nzɛmɪnde. ³⁰ Afɪ yɛ sɪ sɔanlan'n m'ɔ hanlɪn kɛ: *Mɪn dein yê mɪn 'de alɔman nun ɔ. Mɪn*

yê min 'tua bé yí nwòn kalé ɔ. Eɛɛ sʋanlan sɔ'n hanlin ke: *Nyanmian 'bua yí menian'n-mə ndɛɛ*. ³¹ Sʋanlan m'ɔ kɔ tɔ Tiasifʋe Nyanmian nun asa nun'n, anin sʋanlan sɔ nun a mian kpa.

³² Emɔ ati káci ke mɛle mɔ Nyanmian manlin emɔ fiteli jawe nun anun'n, emɔ nwunlin bé nyunnun kpa elɔe kpili'n mɔ emɔ hɔnlin nun anun. Elɔe sɔ nun anun, emɔ jinlanlin bé ja nun. ³³ Mɛle sɔ'n, cian bie ju a, amgba yê be bɔ emɔ, eɛɛ be kele emɔ ahɔlɔwa bagua nun anun. Cian bie kʋsʋ a, bé mɔ be le nwun yalɛ ke emɔ'n, emɔ fa bé nwòn be bɔ bé. ³⁴ Bé mɔ b'a gua bé fiadi mɔ be kele bé ahɔlɔwa'n, emɔ bʋkali bé. Temɔn mɔ menian'n-mə tʋali emɔ leli bé nwòn ninngɛ'n, emɔ a nni man yí nwòn yalɛ, nan fe ye emɔ lili ɔ. Afi emɔ si sie ke emɔ le anwɔndiɛ mgbakpa-mɔ. Eɛɛ anwɔndiɛ sɔ'n-mə nzɛci man lé.

³⁵ Anyindasʋe like'n mɔ emɔ le yí'n, nán be yaci be tʋ. ɔ sanlin ke nvasʋe kpili kpa wɔ sʋ. ³⁶ ɔ di ke emɔ bɔ mɔndɔnlin be yɔ like mɔ Nyanmian kulo'n. Se emɔ yɔ yí sɔ a, yí anɔhɔba nun anun like'n, emɔ asa 'kan yí. ³⁷ Afi Ehelɛ Eɔlɛ'n kele ke:

*Mɛle kaan sʋa, kaan sʋa bɔbɔ,
sʋanlan'n m'ɔ di ke ɔ ba'n,
ɔ ngɔ hye man, ɔ 'ba a.*

³⁸ *Sʋanlan m'ɔ nanndi sɛɛ wɔ mɔn nyunnun'n,
yí dedi nun ati, ɔ 'nyan ngʋan.*

*Nan sɛ ɔ yi yí nwòn fi mɔn sa nun an,
mɔn mmu man yí sʋanlan kón.*

³⁹ Bé mɔ be yi bé nwòn be minlin'n, nán bé mmie-mɔ y'ɔ le yé. Nan yé diɛ, ye le dedi, eɛɛ ye nanndi ngʋan atin nun asʋ.

11

Dedi nun anwon ejole'n.

¹ Dedi nun abo y'ɔ le ke like mɔ bé lɔa wɔ sɔ'n, be si yí fón ke bé sa 'kan yí. Eɛe like'n mɔ be nnwun man yí bé nyinsɔ'n, be yɔ maan be nwun yí ke like sɔ'n wɔ ebele sakpa. ² Daba menian'n-mɔ dedi'n mɔ anin be le yí nun ati, Nyanmian leli bé tɔli nun.

³ Dedi'n man ye nwun yí ke Nyanmian le yí Nɔan Ejole'n y'ɔ bɔli mân nun ɔ. ɔ man like mɔ be nwun yí'n, Nyanmian nanndili mɔ be nnwun man yí nun aso y'ɔ bɔli ɔ.

⁴ Abeli leli Nyanmian lili. Afɔle'n m'ɔ bɔli manlin Nyanmian'n sɔli yí nyin talali yí nianman kpain Kayin di'e'n. Dedi'n mɔ Abeli le yí nun ati, Nyanmian buli yí sɛsɛfoe. ɔ sanlin ke Nyanmian muonun sɔli Abeli afɔle'n-mɔ anun. Abeli a wu. Nan kusɔ dedi'n m'ɔ le yí nun ati, ɔ ti ke yí nyin te wɔ sɔ.

⁵ Dedi nun ati, ewue a ngu man Enɔki. Nyanmian kpili falɔ yí hɔli yí nwɔn elɔ. B'a nnwun man yí fí kón. Abele mɔ anin Enɔki te wɔ eyuadi nun anun ewa'n, Nyanmian lili yí nwɔn adanzie ke Enɔki enanndie'n sɔ yí nyin. ⁶ M'ɔ wɔ nun'n y'ɔ le ke sɔanlan m'ɔ nne man Nyanmian nni man'n, yí enanndie'n nzɔ man Nyanmian anyin. Eɔika ati, sɔanlan mɔ ɔ 'kpunngɛ Nyanmian'n, ɔ lé lí ke Nyanmian wɔ ebele yê ɔ ce bé mɔ be kpɔndɛ yí'n like.

⁷ Munnzue'n m'ɔ le ba tɔ mân nun anun mɔ anin be nwunlin man yí'n, Nyanmian kɔ yi kɔ hele Nowe. Dedi nun ati, Nowe kɔ fa ejole sɔ'n ananhɔle. ɔ kɔ man Nyanmian anyinnzɔ ɔ kɔ bɔbɔ meli'n. ɔ nun yí yi nun bé mma'n-mɔ be kɔ fo nun be kɔ nyan

bé ti. Ehika ati, Nowe heleli ke mân'n bô bala ete. Yí dedi nin ati, Nyanmian buli yí sesefoe.

⁸ Dedi nin ati, melel mō Nyanmian feleli Abalahamōn'n, Abalahamōn a nne a nzie man. O kō hō mân fufōle kōn anun. Mân sō'n yê anin Nyanmian le ba fa man yí o. O fi yí muonun yí mân die nin anun o kō tu kōsō anin o nzi lika'n m'ō le kō'n. ⁹ Dedi nin ati, o tanlanlin mân'n mō Nyanmian falí bōli yí anōhuba nin anun ke eyefoe. Abalahamōn bōli tantí ebelel o tanlanlin yí bō. Izaki nōn Zvakōbō mō be tí yí bōsō menian'n, bé kōsō be tanlanlin tantí nin abō. Anōhuba'n mō Nyanmian bōli Abalahamōn'n, yí kpōnmgbā nin ala y'ō bōli bé kōsō bé o. ¹⁰ Afí anin Abalahamōn le nwōnnde kulo'n mō yí awulabebō'n tí kunngun'n. Kulo sō'n, sōanlan m'ō nyanlin yí nwōn ajōnlín o hyihye'n y'ō le Nyanmian muonun.

¹¹ Dedi nin ati, Abalahamōn nōn Sala hualali baa wō kōsō anin be tí mīlīwa kpa bōkōō. O sanlin ke o leli lili ke sōanlan'n m'ō bōli anōhuba'n kwalā yō maan o nyan nin like. ¹² Ehika ati, o nanndi sōanlan baa kōnmgbā sō nin asō, yí mō anin o tí ke o'a wu a yue'n, menian nwala nwala ke nzalama, nwala nwala ke jenvie nōan anyōan fi yí kunnun fiteli.

¹³ Menian sō'n-mō kwalāa nyanlin dedi dede be falí be wuli. Bé sa a ngan man ninngē'n-mō mō Nyanmian falí bōli bé anōhuba'n. Nan kōsō be nwunlin ninngē sō'n-mō mōva be lili yí nwōn fe. Be hanlin yí yuein ke be tí nyōfoe, ese be walí mgbanza asiē nin asō ewa. ¹⁴ Bé mō be kan sō'n, be kele nin ke be le kpōnnde mân kōn be tanlan nin. ¹⁵ Nan se o tí ke be lili mân'n mō be fi nin be tuli nin anwōn yalē a, ahan be kpeli atin be salí hōli tanlanlin elō.

16 Nan b'a nyɔ man yí sɔ. ɔ sanlɔn kɛ nyanmiansɔ m̄an diɛ'n yê anɔn bɛ lɛ kpɔnndɛ ɔ. Ehika ati, sɛ bɛ fɛlɛ Nyanmian Kpili bɛ Nyanmian an, nyian ngun man yí. Afi ɔ'a cɪcɪ kulo kɔn ɔ'a sie bɛ.

17 Dedi nɔn ati, Abalahamɔn tielɪ manlɔn Nyanmian sɔli yí nianlɔn. Afi Nyanmian hanlɔn hehelɪ yí kɛ ɔ fá yí bangɔlɔ Izakɪ ɔ yí tɛɛ ɔ m̄an yí. Abalahamɔn a nne a nzie man. Kusɔ yí lɪli yí Abalahamɔn yê Nyanmian bɔli yí anɔhɔba kɛ ɔ 'man ɔ wɔ baa sɔ nɔn ɔ. 18 Afi, Nyanmian hanlɔn hehelɪ yí kɛ: *Mɪn 'sɪn Izakɪ asɔ mɪn man ɛ di ata kɛ m m̄ali wɔ anɔhɔba kɛ mɪn 'man ɛ di ata'n.* 19 Abalahamɔn lelɪ lili kɛ sɛ bɔbɔ Izakɪ wu a, Nyanmian le tunmin ɔ kɔala ɔ man yí ngɔan. Sakpa kusɔ, Nyanmian manlɔn Izakɪ nyanlɔn ngɔan kɛ sɔanlan m'ɔ fi ewue nun a tinnge ɔ.

20 Dedi nɔn ati, Izakɪ yeyilalɪ Zɔakɔbɔ nɔn Ezau asɔ bɛ cɪan bie asitanlan'n dunman nun.

21 Dedi nɔn ati, Zɔakɔbɔ yeyilalɪ yí wa Zozefɔ amma'n-mɔ nunhan kɔn biala asɔ asannan n̄an ɔ'a wu. ɔ butuli yí kpɔman nɔn asɔ ɔ yɪli Nyanmian aye.

22 Dedi nɔn ati, mɛlɛ mɔ Zozefɔ 'ba wu'n, ɔ hanlɔn tɛmɔn'n mɔ Izalayɛ amma'n-mɔ fi Ezipiti m̄an nɔn anɔn 'fite nɔn anwɔn ejɔlɛ. ɛsɛ sɛ ɔ wu a, kɛ bɛ kpɪn bɛ yɔ yí'n, ɔ hanlɔn yí nɔwɔn ejɔlɛ kusɔ.

23 Dedi nɔn ati, mɛlɛ mɔ bɛ wɔli Moyizɪ'n, yí sɪ nɔn yí nin falɪ yí fialɪ dede sala nsan. ɔ sanlɔn kɛ Moyizɪ tɪ baa kanlanman. Yí ti, yí sɪ nɔn yí nin a nzulo man b'a nni man belemgbin'n mala nɔn asɔ.

24 Dedi nɔn ati, mɔ Moyizɪ ati tinlin'n, yí nwan n̄an Falaɔn awa balasua nɔn awa y'ɔ le yí. 25 Ahɔlɔwa'n mɔ anɔn bɛ lɛ kele Nyanmian menian'n-mɔ'n, yí nwan bɛ héle yí bie. Afi ɔ nian

an, o ti kpa tala ke o tánlan ete nun anun o lí mân. O sanlin ke mân elie so'n yí busu nje man. ²⁶ O nwunlin yí ke se be kele yí ahulowa ke be heleli Kilisi nun an, o ti anyanbenwon kpili kpa man yí. Anyanbenwon so'n tala Ezipiti mân nun anun die'n. Afi Kilisi anyanbenwon die'n ye yí nyin tua yí o.

²⁷ Dedi nun ati, Moyizi a nzulo man belemgbin eya nun anzin. O fi Ezipiti mân nun anun jasoli. O tilali yí ahonlin. O ti ke swanlan m'o nwun Nyanmian'n m'o be nnwun man yí bé nyinsu nun anwon.

²⁸ Dedi nun ati, Moyizi lili feti'n m'o be fele yí *Paki'n. Ese o manlin atin ke be kpónndin naan'n moja'n bé sua nun anwan'n-m'o anwon. Se be yo yí so a, anin nyanmiansu b'ofe'n m'o o 'kun Ezipiti mân nun anun bamuan mma'n-m'o'n ngun man Izalaye die'n-m'o.

²⁹ Dedi nun ati, be kpeli asue'n m'o be fele yí jenvie k'okole'n ke like m'o nzue non man nun o. Nan m'o Ezipiti amma'n-m'o kusu nwan be 'kpe jenvie k'okole'n ke Izalaye amma'n-m'o yoli yí'n, jenvie'n k'o hala bé so.

³⁰ Dedi nun ati, m'o Izalaye amma'n-m'o bolí Zoliko kulo'n mgbaloka cian nsu'n, nyobve mgbili mgbili'n m'o b'a fa b'a hyi yí nwun'n bubuli guali.

³¹ Dedi nun ati, balasua'n m'o be fele yí Lahabu m'o si tutu'n, o non yí sasu'n-m'o, b'a nwu man ke bé m'o bé nyin a nz'o man Nyanmian'n. O sanlin ke o soli bé m'o Zozie yili bé ke be hó kpála Zoliko kulo nun anun kpa.

³² Nzuke ejole die biekun ye min 'kan o? Se min nwan min 'kan Zedeon non Balaki, Sanmison non Zefote, Davidi non Samie non Nyanmian

mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ anwɔn ɛjɔlɛ a, tɛmɔn'n nza man mɔn. ³³ Dedi nun ati, menian sɔ'n-mɔ lili mɔn nɔvɔlɛ-mɔ asɔ kunnunmun bɛ falɔ bɛ bɛ sielɔ. Bɛ bɔlɔ bala m'ɔ sɔ Nyanmian anyɔn. ɔ man anɔhɔba'n mɔ Nyanmian bɔlɔ bɛ'n, bɛ sa hanlɔn nun ninngɛ'n. Bɛ momuanlɔn tɛtɛanfɔɛ'n-mɔ anwan'n-mɔ asɔ. ³⁴ Bɛ nonuanlɔn sɔn m'ɔ bɔ mɔn. Ahan bɛ 'fa dadɛ bɛ kun bɛ. ɛhɔ kɔalaa tɔlɔ funlɔn bɛ. Anɔn bɛ le man anwɔnsele. Bɛ nyanlɔn anwɔnsele. Bɛ nwɔn yɔlɔ esulo. Bɛ hunlɔn elɔɛ dede bɛ lili bɛ mgbɔfɔɛ'n-mɔ asɔ kunnunmun. ³⁵ Mmalasua mmie-mɔ menian wuli. Bɛ nyɔnsɔ, bɛ menian sɔ'n-mɔ mɔ bɛ wuli'n fi ewue nun tinngelɔ. Bɛ helelɔ menian mmie-mɔ ahɔlɔwa bɛ hunlɔn bɛ. Ewuetinngɛ kpa'n mɔ bɛ le kpɔnndɛ nun ati, b'a ndie man kɛ sɔanlan lɛ bɛ ti. ³⁶ Bɛ gɔlɔlɔ mmie-mɔ kɔsɔ anwɔn ɛsɛ bɛ finlɔn bɛ mgbele. Bɛ gualɔ mmie-mɔ asa ngɔnzɔngɔnzɔ bɛ gualɔ bɛ fiadɔ ³⁷ Bɛ tɔtɔlɔ mmie-mɔ nyɔbɔɛ bɛ hunlɔn bɛ. Bɛ le saha bɛ kukolɔ mmie-mɔ anɔn nnyuan nnyuan. Bɛ falɔ dadɛ bɛ hunlɔn mmie-mɔ. Anɔn like fɔfɔ nɔn bɛ sa nun. Bɔa nɔn esile kpɔlɔ yɛ b'a bu yɔ taladɛ b'a wula bɛ nanndɔ nun ɔ. Menian'n-mɔ kele bɛ ahɔlɔwa bɛ yɔ bɛ asa. ³⁸ Meninkpa sɔ'n-mɔ m'ɔ nɔvata man kɛ ahan bɛ wu bɛ gua mɔn ɛhɔ anɔn'n, bɛ nanndɔ nanndɔ ɛwɔn'n-mɔ anɔn ɔ nɔn mmɔka'n-mɔ asɔ. Bɛ dɔda bɔɛ'n-mɔ anɔn ɔ nɔn asɛ'n lika m'ɔ kɔ kɛ kunman'n-mɔ anɔn.

³⁹ Dedi nun ati, Nyanmian lelɔ menian sɔ'n-mɔ kɔalaa tɔlɔ nun. Nan kɔsɔ, like'n m'ɔ falɔ bɔlɔ bɛ anɔhɔba'n, bɛ sa a ngan man yɔ. ⁴⁰ Afɔ Nyanmian a ngulo man kɛ bɛ nwɔn tɔ bɛ yaci yɛ. ɔ sanlɔn kɛ yɛ dunman nun, ɔ'a sesie like m'ɔ tɔ kpa tala sɔ ɔ'a sie yɛ.

12

Adanzie mma dɔvɔn kpa ta si yia yé.

¹ Nan yé die, adanzie mma dɔvɔn kpa ta si yia yé. Eɛhika ati, like kɔvalaa m'ɔ tɔvɔndɔvɔn yé ja nun'n, ye yáci ye tó. Eɛe ete'n kɔsɔ mɔ kɔvɔn nɔvɔn nnyuan an anɔvɔn ɔ'a fa yí sa ɔ a tɔvɔ yé kɔmɔn'n, ye yáci ye tó. Nan ye nwánndi kpa dede ye jú lika'n mɔ b'a hele yé'n. ² Se ye 'nwanndi a, ye nían Zozi. Afi yé dedi nɔvɔn abubɔ'n nɔvɔn yí agualie'n y'ɔ le yí. ɔ tielɩ ke be búbɔ yí kɔlɔwa nɔvɔn asɔ, ɔ'a nɔvɔn man ke kɔlɔwa nɔvɔn asɔ ewue sɔ'n ti anyunnunguasie like. ɔ sanlɩn ke mɔ anɔvɔn ɔ nwun yí nun'n y'ɔ le fe elie'n m'ɔ le nwɔvɔnde yí'n. Sian die, ɔ ti anunminnyanmɔvɔn belemgbɩn bia nɔvɔn asɔ, Tunminfɔve Nyanmɩan Kpili asa fama sɔ. ³ Emɔ ati káci Zozi m'ɔ nwunlɩn amannie etefɔve'n-mɔ asa nun'n, nán emɔ anwɔvɔn a mmubu man bé, eɛe bé lɔva a mmɔ man bé nwɔvɔn.

⁴ Afi ngondin'n mɔ emɔ nɔvɔn ete'n be le kɔvɔn'n, emɔ hɔvɔnlɩn man dede be wuli man. ⁵ Nán be man bé lɔva fi afɔtu'n m'ɔ wowula anwɔvɔnsɛle mɔ Nyanmɩan tuli emɔ ke yí mma-mɔ'n. Yí nwan:

*Mín wa, se e yɔ like ete
nán yé Mín pinnin wɔ a, fa sie.*

*Méle m'ɔ le tu wɔ nyunnun'n,
n'ɛ man wɔ nwɔvɔn bubu wɔ.*

⁶ ɔ sanlɩn ke svanlan mɔ yé Mín kulo yí eɛjɔle'n,
svanlan sɔ'n, se ɔ yɔ ete a, Nyanmɩan pinnin yí.
Svanlan biala mɔ yé Mín bu yí ke yí wa'n,
svanlan sɔ'n, se ɔ yɔ like ete a, Nyanmɩan bɔvɔn yí.

⁷ Emɔ tíla bé ahɔvɔnlɩn wɔ yale'n mɔ emɔ le nwun yí nɔvɔn anɔvɔn. Emɔ ete nɔvɔn anwɔvɔn epinnian yê Sɩe'n le pinnin emɔ ɔ. Afi yale'n mɔ emɔ le nwun yí'n, ɔ kele ke Sɩe'n bu emɔ ke yí mma-mɔ. Batɔvɔnman benin yê

se ɔ yɔ ete a, yí sɪ mbinnin man yí ɔ? ⁸ Se ɔ'a mbinnin man emɔ ke ɔ pinnin yí mma'n-mɔ kwalaa mɔ be kɔ yɔ like ete nun an, anɪn emɔ tɪ man yí kunnun mma, nan emɔ tɪ gua sɔ mma. ⁹ Ye fá yé nyɪn ye tó yé sɪ-mɔ mɔ b'a wɔ yé b'a gua asɪe nun asɔ ewa'n. Se ye yɔ like ete a, be pinnin yé yí nwɔn, ese yé nyɪn sɔ bé. Yí tɪ, ɔ di ke ye bebele yé nwɔn asɪ ye man yé Sɪ'n m'ɔ wɔ anwunno'n nán y'a nyan ngɔan. ¹⁰ Se ye yɔ ete a, yé sɪ-mɔ pinnin yé cɪan kɔn anaan cɪan nnyuan ke bé kunnun kulo ɔ. Nan Nyanmɪan dɪe, yé kpa eyɔle ati yê ye yɔ ete a, ɔ pinnin yé nun ɔ. Afi ɔ kulo ke ye yɔ menian nwannzan-nwannzan ke yí muonun. ¹¹ ɔ tɪ ananhɔle ke alimɔa nun anɪn, se be pinnin sɔanlan kɔn yí ete'n dunman nun an, yale y'ɔ di ɔ, ɔ nni man yí nwɔn fe. Nan bé mɔ be kɔ pinnin bé sɔ'n, ɔ wɔ ebele dede be kpasi a, ekpasie sɔ'n man be nyan anzɔnunjɔ, ese be bɔ abalabɔ kpa.

Aftu.

¹² Ehika ati, emɔ kpúnndin kpúnndin bé sa'n-mɔ mɔ ɔ'a kpɔ nun anɪn. Emɔ kpúnndin kpúnndin bé ja'n-mɔ m'ɔ le bu nun anɪn. ¹³ Emɔ nánndɪ atɪn fɔ́ɔn nun asɔ nán sɔanlan m'ɔ tia tɔ sɔ nun anwɔn a sa yí ja nun a nga man ebele.

¹⁴ Emɔ bɔ mɔndɪlɪn be nɔn menian'n-mɔ kwalaa tánlan anzɔnunjɔ nun. Ese emɔ kpónnde nwannzan-nwannzan eyɔle nun emɔ asɪtanlan nun anɪn. ɔ sanlɪn ke sɔanlan mɔ yí asɪtanlan'n tɪ man nwannzan-nwannzan'n, yí nyɪn ngɔ bɔ man yé Mɪn. ¹⁵ Emɔ síe bé nwɔn ye nán sɔanlan fíí a ngaci man yí nzin ɔ'a nzi man Nyanmɪan mɔ ɔ'a nwun yí nwɔn anwunnvoe'n. Emɔ síe bé nwɔn ye nán

svanlan fíí a ngaci man ke baka m'ò fifi ò su diyòle mò menian'n-mò ngwala man yí mma'n di'n.

¹⁶ Emò síe bé nwòn ye nán svanlan fíí a ngaci man satífvè. Emò mán bé nyín só Nyanmian ninng'e'n-mò, nan nán be yò ke Ezayu. Afi ahiè dunman nun, yí m'ò ti bamuan baa'n, ò tòninlín yí ajâ elie'n manlín yí nianman kasian'n. ¹⁷ Emò sí ke temvòn mò yí nwan yí sí yéyila yí'n, ò sunlin sele kpa, nan kòsv yí sí a nde man yí sv. Afi Ezayu nnwun man atín ngacili fíí mò ò 'sín sv nán yí sí a yeyila yí sv ò.

¹⁸ Emò diè, emò a njvìn a mgbunng'e man boka ke Izalayè amma'n-mò hyínlín kpunngeli Sinayi boka'n. Boka sò'n mò be kpunngeli'n, anín sìn'n le jue sv, sv'n ti awosin, awosin kabii nòn anwvònman.

¹⁹ Be tili kònòti nín angan ò nòn anie kùn. Bé mò be tili anie sò'n nwan nán man be kan ejòle fíí kún be tv sv. ²⁰ Ò sanlín ke ejòle'n mò be tili'n, svanlan fíí ngwala man sv di. Afi anie'n le keke ke: *Svanlan biala, anaan ayemva bəbə kan boka nín an, be 'tvtv yí ebvè be kun yí.* ²¹ Mò be nwunlín yí'n yòli esulo dede Moyizi nwan: *Mín sulo dede mín nwvòn le wvsv mín.*

²² Nan emò diè, emò a hyvìn a kpunng'e Sívòn boka'n, Tiasífvè Nyanmian kulo'n mò be fele yí anwunno Zoluzalemvòn'n. Emò a hyvìn a kpunng'e nyanmiansv mmòfvè akpu akpu'n-mò mò b'a yia Nyanmian anwvòn be le di enyínmian'n. ²³ Emò a hyvìn a kpunng'e Nyanmian amma'n-mò mò ò'a hele bé dunman yí kalata nín anun'n. Yí mma sò'n-mò ti ke yí bamuan mma. Ò'a sie bé ajâ. Emò a hyvìn a kpunng'e Nyanmian m'ò bua menian'n-mò kwalaa nde'e'n. Emò a hyvìn a kpunng'e sese'fvè'n-mò mò b'a wu mò Nyanmian a man bé nwvòn a ti'n.

24 Emə a hyuin a kpunngɛ Zozi. Ɔ'a sesie yé nun Nyanmian yé afian maan y'a wɔɔ yí nyihyɛ fufɔlɛ nun anun. Emə a hyuin a kpunngɛ yí moja'n m'ɔ butuli'n. Moja sɔ'n, ɔ yɔ nâ tala Abeli diɛ'n.

25 Ehi ati, emə nían bé nwɔn kpa! Nán be totua bé nzɔ wɔ ejɔlɛ'n mɔ sɔanlan'n lɛ kan kele emə nun anwɔn. Ɔ sanlin kɛ bé mɔ b'a ndie Nyanmian afɔtu'n, ɔ tualɔ bé yí nwɔn kalɛ. Yé kɔsɔ, sɛ yɛ totua yé nzɔ nán y'a ndie man sɔanlan'n m'ɔ wɔ anwunno elɔ ɔ lɛ kan ejɔlɛ'n kele yé nun an, ɔ 'tua yé yí nwɔn kalɛ. 26 Sɔanlan sɔ'n m'ɔ jɔjɔli mɔ asiɛ nun anwɔn wɔsɔli yí'n, sian diɛ, ɔ'a bɔ yé anɔhɔba ehi kɛ: *Mɪn 'ba man asiɛ nun anwɔn wɔsɔ yí kɔn bieku.* Nán asiɛ nun anɔn mɪn yê yí nwɔn 'ba wɔsɔ yí ɔ, nán anwunno'n kɔsɔ anwɔn 'ba wɔsɔ yí bie. 27 Ejɔlɛ kpɔlɛ sɔ'n-mɔ: “kɔn bieku,” yí bɔ kele kɛ ninngɛ'n-mɔ kwalaa mɔ Nyanmian bɔli mɔ bé nwɔn 'ba wɔsɔ bé'n, ninngɛ sɔ'n-mɔ 'ba kɛ nun. Nan nunhan mɔ bé nwɔn ngɔ nwɔsɔ man bé'n, bé yê be 'ka ebele ɔ.

28 Ehi ka ati, be mán yɛ lá Nyanmian asi kɛ ɔ'a man yé ehɔnlin mán kɔn mɔ yí nwɔn nwɔsɔ man yí ɔ. Yɛ lá yí asi yɛ mán yí anyɪnzɔ nun nindi, yɛ sɔ yí maan yí kunnun jɔ yí nwɔn. 29 Ɔ sanlin kɛ yé Nyanmian'n kɔsɔ ti sîn m'ɔ jue kun sɔanlan ɔ.

13

Enanndiɛ'n m'ɔ sɔ Nyanmian anyin'n.

1 Ehi ka ati emə húlo bé amanngun'n-mɔ kɛ bé mɔ be de Kilisi be di'n kulo bé nwɔn'n. 2 Bé kwalaa mɔ be kɔ tɔ emə'n, emə síke bé kanlanman. Afɔ menian mmie-mɔ yɔli sɔ be sikeli nyanmiansɔ mmɔfɔbe kɔsɔ b'a nnwun man nun.

³ Emò ati káci bé mɔ b'a gua bé fiadí'n ké emò non bé yê be la elɔ ɔ. Emò ati káci be mɔ be le kele bé ahulɔwa'n ké emò non bé be ti anwɔnnaan kɔn.

⁴ Emò anun kɔn biala anyin só ajaa'n. Belenzua'n mán yí yi nwún yí ti anun. Balasua'n kɔsɔ mán yí hun nwún yí ti anun. Afi, bé mɔ be nanndi basa-basa'n, ɔ non bé mɔ be tɔn ajaa'n, Nyanmian 'bua bé ndeε.

⁵ Emò enanndiε nin anun, nán be man esika ehulo'n wɔlɔ bé ajɔnlɔn nun. Nan nunhan mɔ emò le yí'n, emò fá yí sɔ. Afi Nyanmian a han ké: *Mun nyaci man wó lé, εεε mun nju man wó mun ndɔ man lé.*

⁶ Yí ti, ye nzulo man yí nzin. Ye kɔala yí kan ké:

Yé Mun ti mín bokafɔε, mun nzulo man like fíí.

Nzu like diε yê kulo sɔanlan kɔala mín yɔ ɔ?

⁷ Emò ati káci bé mɔ be lili emò anyunnun daba mɔ be bɔli Nyanmian Ejɔlekpa'n be heleli emò'n. Ké be kpɔnlɔn be buli bé mân'n dede be wuli'n, emò ati tánlan sɔ be nánndi dedi nin asɔ ké bé.

⁸ Zozi Kilisi ngaci man. Ké ɔ ti yí anɔnman'n y'ɔ ti yí εne non dahuu nin ɔ. ⁹ Nán man emò yaci bé nwɔn maan menian kekele emò ninngε ngacile be laka emò. ɔ se ké anwunnvoe'n mɔ Nyanmian a

nwun yé'n wúla yé anwɔnsele. Nan nán be man alie anwɔn mala wula emò anwɔnsele. Afi bé mɔ be di alie mala'n-mɔ asɔ'n, be nyanlɔn man sɔ nvasɔε lé.

¹⁰ Tεeyifɔε'n-mɔ mɔ be di junman Zufɔ'n-mɔ asɔnɔn sua nin anun'n, be le man atɔn be nni man yé tεε eyiε mɔcia nin asɔ. ¹¹ Afi naan'n-mɔ moja'n m'ɔ tu

εte'n mɔ tεeyifɔε kpain'n fa wɔlɔ lika nwannzan-nwannzan kpa'n, kulo'n tiba yê be yala naan sɔ'n-mɔ ɔ. ¹² Ehika ati, ké ɔ kɔ yɔ nán yí moja nun a man mân nin anwɔn a ti'n, Zozi kɔsɔ falɔ yí nwɔn yilɔ tεε

kulo tiba. ¹³ Kemə Zozi yəli yí sə'n, yé kəsu yé kpó yí kulo tiba ɛlɔ yé nwún anyunnunguasie'n bie ké ɔ nwunlin yí'n. ¹⁴ Afi, asɪ ɛwa, yé le man kulo mə yí bəsu ɛɛ dahuu ɔ. Nan kulo'n m'ɔ le ba'n yê yé le kpɔnnɛ ɔ.

¹⁵ Əhika ati, ɔ nanndɪ Zozi asu, yé yí Nyanmian ayɛ cian daa ké be yɪ tɛɛ'n. Yí bu y'ɔ le ké yé fá yé nvan'n yé kánnvu yí dunman'n. ¹⁶ Nán man emə alva fi ye nɪn ɛyɔɛ, ɛsɛ emə búka bé nwɔn. Ɔ sanlɪn ké tɛɛ ɛyɪɛ sva-mə yê Nyanmian kulo ɔ.

¹⁷ Emə mán be nyɪn só bé mgbain'n-mə be bébele bé nwɔn asɪ be mán bé. Afi bé yê be nian emə ɛkala nɪn asu ɔ. Ɛsɛ bé yê be 'bu junman'n mə be kɔ li nɪn anwɔn mgbɔnnɔdan be kele Nyanmian ɔ. Sɛ emə man bé anyunnzɔ a, be le fɛ elie be 'di bé junman'n. Sɛ ɔ'a nyɔ man sɔ nán be fa bíle be di a, ɔ nyɔ man kpa mman man emə.

¹⁸ Emə séle be mán yé dahuu. Afi ɔ wɔ yé ahɔnlɪn nun ké like biala anun, yé kulo ké yé bɔ bala kpa.

¹⁹ Mɪn kan mɪn fua sɔ emə séle Nyanmian ké ɔ mán mɪn atɪn maan m mála emə anwɔn ɛlɔ nde-nde.

²⁰ Nyanmian m'ɔ tɪ albacɪɪɛ baka nɪn a man yé Mɪn Zozi m'ɔ tɪ bua ɛnɪanfɔɛ kpa'n fi ewue nun a tɪnnge. Yí moja'n di ajinlanmun ké nyɪhyɛ'n mə Nyanmian nɔn yé hyɪhyɛlɪ'n wɔ ɛbele dahuu.

²¹ Nyanmian mán emə anwɔnsɛle maan emə hɔala be yó like biala m'ɔ tɪ kpa m'ɔ sɔ yí nyɪn'n. Zozi dunman nun, ɔ yó maan yé asitanlan'n só yí nyɪn. Anunminnyanmɔn hán Zozi Kilisi cian daa! Amin!

²² Anianman-mə, mɪn 'bɔtɔ emə ké be sí abɔtalɛ be tíe afɔtu ɛjɔɛ ɛhɪ-mə. Ɔ sanlɪn ké kalata'n mə m'an hɛle emə nun a nwa man. ²³ Mɪn kulo ké emə tɪ ké yé nianman Timote mə be tɔlɪ yí fiadi'n, b'a yɪ yí. Sɛ

o ba tu mín nde a, mín non yí ye 'ba a a nian emò
abusu.

²⁴ Emò yó bé mgbain'n-mò non anwòntie mma'n-
mò kwalaa like be mán mín. Itali amma'n-mò mò be
ti yé nianman'n, bé nwan be 'yo emò like.

²⁵ Nyanman nwún emò kwalaa anwòn anwun-
nvoe.

Nyɥhyɛ Fɔfɔlɛ'n
Anyin: Nyɥhyɛ Fɔfɔlɛ'n New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agni Sanvi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

b4bf56fc-6e3d-5a7c-9f55-25d2c3645a88